

Kutoka kwa Ubay bin Ka'b radhi za mwenyizi mungu ziwe juu yake amesema:



Alisema Mtume (Rehme na Amani zimfikie): "Ewe Baba Mundhir, je, unajua ni Aya gani katika Kitabu cha Mwenyezi Mungu iliyo kubwa kwako?"



Nikasema: Mwenyezi Mungu na Mtume wake wanajua zaidi.



Akasema: "ewe Baba Mundhir, unajua ni aya gani katika kitabu cha Mwenyezi Mungu iliyo kubwa kwako?"



Nikasema: (Mwenyezi Mungu, hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki isipokuwa yeye, Aliye Hai, msimamizi wa kila jambo) (na hii ni aya ya 225 sura ya pili yaan ayutul kursiyu).



(Mtume) Alipiga kifua changu,



Na akasema: "Wallahi elimu itulizane kwako, ewe Baba Mundhir." <sup>(1)</sup>.

### Ayah

Amesema Mwenyezi Mungu:

*Mwenyezi Mungu - hapana Mola ila Yeye Aliye hai, Msimamia mambo yote milele. Hashikwi na usingizi wala kulala. Ni vyake pekee vyote vilivymo mbinguni na duniani. Ni nani huyo avezaye kuombea mbele yake bila ya idhini yake? Anayajua yaliyo mbele yao na yaliyo nyuma yao; wala wao hawajui chochote katika vilio katika ujuzi wake, ila kwa atakalo mwenyewe. Enzi yake imetanda mbinguni na duniani; na wala haemewi na kuvilinda hivyo. Na Yeye ndiye aliye juu, na ndiye Mkuu.* [Al-Baqarah: 255].

*Ishara yoyote tunayoifuta au tunayo isahaulisha tunatiletea iliyo bora kuliko hiyo, au iliyo mfano wake.* [Al-Baqarah: 106].

*Bali hii (Qur'an) ni Ishara zilizo wazi katika vifua vya waliopewa ilimu. Na hawazikatai Ishara zetu isipokuwa wenye kudhulumu.* [Al-Ankabut:49].

### Msimulizi

Jina lake ni: Ubay bin Kaab bin Qais, Abu Al-Mundhir Al-Madani, bwana wa wasomaji, na mmoja katika maswahaba watukufu, na alikuwa mmoja wa maswahaba ulioshiriki kiapo cha utii kwa Mtume chini ya mti cha mara ya pili, na alishiriki katika vita Badr na vita nyaginezo. na alikuwa wa kwanza kumwandikia Mtume (rehme na Amani zimfikie), alifariki katika ukhalifa wa Uthman mwaka wa 30<sup>(1)</sup>

### Muhtasari

Hadith inaashiria kwamba Ayat al-Kursi ni aya kubwa na tukufu zaidi katika Qur'an.

<sup>1</sup> Tazama ufanuzi wake katika: Al-Isti'ab fi Ma'rifat Al-Sahaba cha Ibn Abd Al-Bar (1/65), Asad Al-Ghaba cha Ibn Al-Atteer (1/168), na Al-Isbah fi Tamaiz. Al-Sahaba cha Ibn Hajar (1/180).

1 Muslim (810).





1

Anaeleza Ubay (Radhi Za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake kwamba Mtume, Rehema na Amani zimshukie, siku moja alimuuliza, akasema: Je, unajua ni Aya gani katika Kitabu cha Mwenyezi Mungu ni kubwa na tukufu, yenze malipo ya juu, na fadhila na hadhi kubwa?)

2

Ubay akajibu kwa kumnasibishia Mwenyezi Mungu Mtukufu na Mtume wake, amani iwe juu yake, hata kama ana jibu, hiyo yote ni kwa ajili ya kuchunga maneno katika dini, na kuchunga adabu, na kuwa mnyenyeketu.

3

Ubay alipoona hivyo akajibu kuwa Aya hiyo ni Ayat al-Kursi.

Sababu iliyomfanya asijibu mara ya kwanza, ni kwa sababu alikuwa amezoea kuwa Mtume rehma na amani ziwe juu yake mara nyingine huwa anauliza ili kuchemsha ubongo na kuvuta masikio ya wasikilizaji, na pia sababu nyingine ni kwamba huwenda Mtume akajibu jibu ambalo hawakulitarajia, kana kwamba wahyi ulikuwa unamshukia ukimjulisha juu ya ubora wa Aya nyingine mfano, au kumuongezea faida nyingine.

Mtume (rehma na amani ziwe juu yake) alipolirudia swali hilo, Ubay alijua kwamba mtume rehma na amani ziwe juu yake, anataka kufahamu yale aliyonayo katika elimu na ufahamu, na ndio maana akajibu kuwa ni Ayat al-Kursi.<sup>(1)</sup>

4

Na hakika Ayat al-Kursi ilikuwa ni aya kubwa na tukufu zaidi kati ya aya za Qur'ani kwa sababu ya yale yaliyomo ndanimwe yanayobainisha kumpwekesha Mwenyezi Mungu Mtukufu katika ibada, na kuthibitisha sifa za ukamilifu wake, na Utukufu ni Wake, na kutaja Majina Yake Mazuri kabisa, na kukanusha kila kinachoashiria mapungufu katika haki yake, kama vile usingizi na utangulizi wake.

5

Basi Mtume, rehma na amani ziwe juu yake, akampiga Ubay kifuani, akiashiria ukunjufu wake, na kujaa kwake hekima, na hii inamanisha upole na huruma ya Mtume rehma na amani ziwe juu yake ili ubay aweze kupata elimu kifuani mwake, na ni kumtia nguvu, na kumuhamasiha katika kuzidisha elimu na utambuzi, na kufurahia athari zilizobarikiwa zilizojitokeza kwake.<sup>(2)</sup>

6

Kisha Mtume (rehma na amani ziwe juu yake) akamuombea dua kwa kusema: Hongera kwako kwa kuwa elimu itakuwa sababu ya kumletea raha na furaha, na alimuombea awe katika umadhubuti katika elimu hiyo na mwenye kufanya vizuri kwa usahihi.

Na dua imekusanya maana ya kusifu na kufahamisha elimu ya Ubay.

Na Ayat al kursi ina fadhila nyingi, kwa sababu imesimuliwa kuwa ndio Aya tukufu zaidi, na kwamba ni kinga dhidi ya Shetani, na inasomwa baada ya sala ya faradhi, kabla ya kulala, na sehemu nyinginezo<sup>(3)</sup>.

1 Al-Bahr Al-Mohet Al-Thajaj by the Etubees (16/395).

2 "Al-Mufhim" cha Abu Al-Abbas Al-Qurtubi (2/436).

3 "Al-Kashif 'Aqiqat al-Sunan" cha al-Tibi (5/1644).

# Mafunzo

katika hadithi hii tunajifunza yafutayo; -

**1** inafaa kuwaita watu majina ya utani wanayoyapenda – ambayo sio mabaya kisheria-kwani Mtume, Rehema na amani ziwe juu yake, alikuwa akiwaita maswahaba zake majina ya utani wanayoyapenda, licha ya hadhi yake ya juu na umri na udogo wao, na kwamba wao walikuwa katika nafasi ya wanafunzi kwake, hivyo basi Ni lazima kwa kila Muislamu kumuiga, mtume rehma na amani ziwe juu yake, katika hilo, hasa wanachuoni na walinganiaji Pamoja na walezi. Wanapaswa kuwa wapole kwa wanafunzi wao kwa kuwaambia maneno mazuri na kwa namna ya heshima, na kuwaita majina yanayopendwa zaidi na kadhalika, kwani kufanya hivyo kuna athari kubwa zaidi katika roho zao.

**2** uzoeshe ulimi wako kusema (Mwenyezi Mungu ndiye anajua zaidi), kwani ni salama zaidi kwako, na ni mwenendo wa wanazuoni, kwani Ubay bin Kaab ni mionganini mwa wanazuoni na wasomi wa Qur'an, mpaka mtume rehma na amani ziwe juu yake alisema: "someni na jifunzeni Qur'an kutoka kwa watu wanne: kutoka kwa Ibn Masoud, Ubayy bin Kaab, Muadh bin Jabal, na Salem, mawla wa Abu Hudhaifah"<sup>(1)</sup>, ndio maana alipouliza alikuwa na elimu, au dhana ya uhakika. juu ya jibu la swali kuhusu aya tukufu zaidi, Pamoja na hayo hakijibu haraka haraka bali alitanguliza kuelekeza elimu na ujuzi huo kwa Mwenyezi Mungu.

**3** katika mbinu za ufundishaji zenye athari kubwa ambazo hupatana mwanafunzi kwa mwalimu ni: mbinu ya maswali na majibu; kwani muulizwaji akishutuliwa kwa kuulizwa swali ambalo hajui jibu lake, atakuwa na pupa ya kujua jibu sahihi, na kwa mbinu hii jibu hubaki na kuthibiti akilini mwake na lisisahaulike, tofauti na mbinu ya mwalimu kuandika somo ubaoni na kumsomesha mwanafunzi kwani hii inaweza kuwa sababu ya kusahau.

**4** Na katika adabu nzuri ni kuwa na adabu wakati wa kuuliza swali, na adabu hii ina hali mbalimbali: mtu anaweza kutojibu swali analogua jibu lake, kwa heshima ya muulizaji, na kwa hamu ya kusikiliza kile alichonacho muulizaji katika jibu ambalo linaweza kuwa zaidi ya kile alichonacho ye ye mwenyewe, na anaweza kujitahidi kujibu mbele ya mwalimu ambaye anaweza kumsahihisha iwapo atakosea.

**5** Ichunge Aya ya Arshi, kwani utukufu na ukubwa wake, unamaanisha kuwa kuna utukufu pia katika kuihifadhi, kuisoma, na kutafakari Aya zake na kuifundisha, majumbani, shulenii, au katika tafiti za wasomi.

**6** Mtume rehma na amani ziwe juu yake alipopiga kwenye kifua cha Ubay bin Ka'ab baada ya jibu lake, ilikuwa inamaanisha kumliwaza kihisia, na kuthibitisha elimu yake, ili ibaki akilini mwake, na katika akili za wapokezi baada yake.

**7** Ukiwaona wanafunzi wako na watoto wako na marafiki zako wamepatia katika utendaji basi waombee dua na uwasifie, na ukiri kupatia kwao, na wala usifanye kiburi juu yao, na mpe kila mwenye haki haki yake, Kama Mtume rehma na amani ziwe juu yake alivyofanya kwa Ubay bin Ka'b radhi za mwenyezi mungu ziwe juu yake.

**8** Hadith hii inaashiria kuwa inajuzu kwa mtu kuwasifu watu mbele yao, ikiwa kuna maslahi katika hilo, kama ikiwa kuwasifia kunaongeza motisha ya kudumu katika kufanya mambo mazuri na kutoa bidii na juhudii.

1 Al-Bukhari (4999) na Muslim (2464).

